

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ
МІНІСТЕРСТВА ТРАНСПОРТУ ТА ЗВ'ЯЗКУ УКРАЇНИ

На правах рукопису

Сабліна Наталя Вікторівна

УДК 005.642.3:656.2

**КОНТРОЛІНГ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ
ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО
ТРАНСПОРТУ**

спеціальність 08.00.04 – економіка та управління підприємствами
(за видами економічної діяльності)

Дисертація на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук

Науковий керівник
Прохорова Вікторія Володимирівна
кандидат економічних наук, доцент

Харків – 2009

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1 ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА	10
1.1. Визначення сутності поняття «контролінг в управлінні витратами» в сучасній економічній думці	10
1.2. Методичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами	28
1.3. Тактичний і стратегічний контролінг в управлінні витратами підприємства	47
Висновки до першого розділу	62
РОЗДІЛ 2 ДОСЛІДЖЕННЯ АНАЛІТИЧНИХ ОСНОВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	67
2.1. Інтегрований методичний підхід до аналізу управління витратами підприємства	67
2.2. Аналіз впливу витрат на фінансово-господарський стан підприємства та причин їх надмірності	102
2.3. Оцінка ефективності стратегічного й тактичного контролінгу в управлінні витратами підприємства	123
Висновки до другого розділу	145
РОЗДІЛ 3 УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ В УПРАВЛІННІ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ	148
3.1. Імітаційна модель діагностики стратегічного і тактичного контролінгу в управлінні витратами підприємств	148
3.2. Моделювання прийняття управлінських рішень на основі механізму контролінгу в системі управління витратами підприємства	169
3.3. Концепція управління витратами підприємства на основі функціональних складових контролінгу	197
Висновки до третього розділу	217
ВИСНОВКИ	220
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	224
ДОДАТКИ	245

ВСТУП

Актуальність теми дослідження. Залізничний транспорт як транспорт взагалі є необхідною умовою спеціалізації та комплексного розвитку народногосподарських комплексів регіонів. Він сприяє суспільному територіальному поділу праці, формуванню зв'язків між населеними пунктами та всередині них. Без транспорту неможлива інтеграція України в загальноекономічну систему. Окремі види транспорту не функціонують ізольовано. Виконуючи функцію забезпечення народногосподарського комплексу вантажними і пасажирськими перевезеннями, різні види транспорту формують між собою тісні взаємозв'язки. Внаслідок цього складається транспортна система, яка являє собою територіальне поєднання шляхів сполучення, технічних засобів транспорту і служби перевезень, які об'єднують усі види транспорту і всі ланки транспортного процесу у їх взаємодії і забезпечують успішне функціонування народногосподарського комплексу країни в цілому. Роботу транспортної системи забезпечує транспортна інфраструктура, що включає в себе шляхи сполучення, рухомий склад, вантажно-розвантажувальне господарство транспортних та інших підприємств і організацій, які здійснюють навантаження, розвантаження і перевезення вантажів, а також засоби управління і зв'язку, різноманітне технічне обладнання.

У ринкових умовах господарювання результати роботи підприємств промислового залізничного транспорту залежать від системи управління, що забезпечує його економічну самостійність, конкурентоспроможність, стабільне становище на ринку. Вирішення проблеми ефективного розвитку й економічного зростання підприємств неможливе без удосконалення системи управління витратами, оскільки витрати є основним цінотвірним критерієм. Тому перед підприємствами промислового залізничного транспорту стоїть важливе завдання розробки такої системи управління витратами, яка б відповідала принципам єдності підходів на різних рівнях управління,

планування, обліку й калькулювання, розкривала можливості управління витратами на різних стадіях життєвого циклу вироблених виробів, дозволяла оптимізувати витрати й досягнення високої якості готової продукції.

Системою управління досягнення цілей підприємства виступає контролінг. При цьому контролінг у системі управління витратами спрямований на ефективне корегування і синтезування управлінських рішень, націлених на досягнення кінцевих цілей підприємства. Тому для підвищення ефективності управління витратами необхідне впровадження системи контролінгу і її використання.

Дослідженню питання управління витратами підприємств та сутності контролінгу присвячено ряд робіт вітчизняних і закордонних вчених-економістів, таких як: Е. А. Ананькіна, О. В. Ареф'єва, Л. В. Гусарова, І. Є. Давидович, Н. Г. Данілочкіна, С. В. Данілочкін, В. Л. Дикань, А. М. Карминський, Л. Левін, Л. М. Малярець, А. Г. Оленєв, В. В. Прохорова, А. Дайле, Р. Манн, Э. Майер та інші.

Незважаючи на широкий спектр питань, охоплених дослідженням, недостатньо опрацьованими як у зарубіжній, так і у вітчизняній літературі залишаються питання: сутності та теоретико-методичного інструментарію контролінгу в управлінні витратами підприємства; розробки різноманітних методичних підходів до діагностики рівня витрат з використанням контролінгового механізму; моделювання управлінських рішень на основі функцій контролінгу в управлінні витратами підприємств; комплексних підходів до розробки моделі контролінгу в управлінні витратами підприємства. Вищенаведене, безумовно, підтверджує актуальність обраної теми дисертаційної роботи і обумовлює основну мету та завдання.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційна робота здійснювалась у рамках виконання науково-дослідної теми «Аналіз фінансового стану підприємства та визначення його привабливості», номер державної реєстрації 0101U000564, теми «Розробка заходів щодо укріплення фінансової стійкості підприємства», номер

державної реєстрації 0102U005559, та теми «Управління якістю продукції АПК з урахуванням особливостей менеджменту персоналу в умовах інтеграції та глобалізації», номер державної реєстрації 0108U003503 в рамках дослідження контролінгу в управлінні витратами як окремої складової теоретико-методичних аспектів менеджменту підприємств.

Мета та завдання дослідження. Метою дисертаційної роботи є наукове обґрунтування теоретико-методичних положень та розробка практичних рекомендацій стосовно використання контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту.

Для досягнення поставленої мети були визначені та вирішувалися такі завдання дослідження:

- узагальнити, систематизувати, критично проаналізувати теоретичні та практичні аспекти контролінгу в управлінні витратами підприємства як економічного процесу; уточнити сутність поняття «управління витратами», «контролінг» і «контролінг в управлінні витратами»;

- систематизувати цілі, функції та принципи контролінгу в управлінні витратами;

- дослідити існуючі методичні підходи та методи оцінки витрат підприємств промислового залізничного транспорту й розробити методичні підходи до аналізу і оцінки управління витратами;

- вивчити особливості формування стратегічного і тактичного контролінгу та розробити методику оцінки стратегічного і тактичного контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту;

- розробити інтегрований методичний підхід до управління рівнем витрат підприємств промислового залізничного транспорту;

- розробити концепцію управління витратами підприємств промислового залізничного транспорту на основі контролінгу.

Об'єктом дослідження є процес формування та використання контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і прикладних положень контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту.

Методи дослідження. Науково-теоретичну і методологічну основу виконання дослідження становлять методи: *узагальнення та системного аналізу* – для систематизації теоретичних положень щодо сутності, цілей, функцій та принципів контролінгу в управлінні витратами; *порівняння та класифікації* – для зіставлення кількісних показників витрат й виділення класифікаційних груп підприємств промислового залізничного транспорту за їх рівнем; *таксономічний метод* – для розрахунку інтегральних показників витрат підприємств промислового залізничного транспорту; *методи кластеризації* – для ідентифікації підприємств промислового залізничного транспорту за рівнем витрат; *фінансово-економічного та статистичного аналізу* – для визначення та узагальнення тенденцій зміни розміру витрат підприємств промислового залізничного транспорту; *кореляційно-регресійного аналізу* – для визначення впливу витрат підприємства на рівень його фінансових результатів.

Вихідну інформаційну базу для дослідження становлять законодавчі та нормативні акти України, вітчизняні та зарубіжні наукові публікації, офіційна статистична звітність суб'єктів господарювання України.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в узагальненні теоретичних основ і розробці практичного інструментарію контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту. У процесі дослідження отримано такі найсуттєвіші результати:

вперше:

розроблено концепцію контролінгу в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту, сутність якої полягає в

застосуванні методів, підходів та моделей системного характеру і передбачає взаємозв'язок двох складових у процесі управління – складових стратегічного і тактичного рівнів; дає можливість своєчасного передбачення невідповідності та вживання корегувальних заходів у рамках прийняття управлінських рішень;

удосконалено:

визначення сутності та предметної площини поняття «контролінг в управлінні витратами», під яким розуміють відособлену саморегульовану підсистему загальної системи ефективного управління підприємством на основі планування, обліку і аналізу, контролю, координації, інформаційного забезпечення витрат з урахуванням попиту на продукцію, що виробляється (надані послуги), що забезпечує стійке економічне функціонування підприємства в стратегічному періоді;

теоретико-методичний інструментарій контролінгу в управлінні витратами, що ґрунтується на формуванні мети, функцій і принципів на основі синтезу і аналізу сучасних підходів таких економічних процесів в економіці, як управління, управління витратами і контролінг;

методичний підхід до діагностики контролінгового механізму, що синтезує в собі оцінку ефективності стратегічного і тактичного контролінгу, який дозволяє оцінити прихований виробничий потенціал підприємств промислового залізничного транспорту;

дістали подальшого розвитку:

методичний підхід до аналізу витрат підприємств промислового залізничного транспорту, який, на відміну від існуючих, синтезує сучасні методи аналізу, ґрунтується на використанні методу таксономії та кластерного аналізу й забезпечує об'єктивність оцінки витратотвірних факторів і є передумовою прийняття рішень щодо управління витратами підприємства;

методичний підхід до моделювання управлінських рішень з використанням механізму контролінгу в управлінні витратами підприємства,

який базується на комплексному використанні економіко-математичних методів і дозволяє вчасно реагувати й корегувати діяльність керівництва підприємств промислового залізничного транспорту для досягнення стратегічних цілей через механізм оптимізації витрат.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що пропозиції та рекомендації, сформульовані як результат дослідження, дозволяють підприємствам промислового залізничного транспорту забезпечити якісну систему управління витратами з використанням механізмів контролінгу. Методичні рекомендації щодо контролінгу в управлінні витратами впроваджено в роботу таких підприємств і установ: Міністерство транспорту та зв'язку. Департамент залізничного транспорту (акт впровадження № 354 від 25.11.2008 р.); ВАТ «Харгіпротранс» (акт впровадження № 105 від 29.10.2008 р.); ВАТ «Об'єднане господарство залізничного транспорту» (акт впровадження № 87 від 9.12.2008).

Особистий внесок здобувача. Особистим внеском здобувача є сформульовані й обґрунтовані наукові положення, висновки й рекомендації щодо контролінгу в управлінні витратами підприємства. Дисертаційна робота є особистою науковою працею здобувача. Усі результати отримані безпосередньо здобувачем і знайшли своє відображення в опублікованих працях. У дисертації здобувач використовував власні наукові ідеї, в тому числі викладені в роботах, які виконані у співавторстві.

Внесок здобувача в монографію, яка написана у співавторстві, за списком опублікованих праць, наведених в авторефераті [1] - обґрунтовано ефективні підходи щодо управління витратами промислового підприємства та визначено аспекти практичного застосування запропонованого порядку проведення структурного аналізу витрат промислового підприємства, методичного підходу щодо визначення порядку обліку витрат промислового підприємства в ході здійснення виробничої діяльності, розроблено рекомендації щодо управління витратами підприємства на основі системного підходу.

Внесок здобувача у наукові статті, які написані у співавторстві, за списком опублікованих праць, наведених в авторефераті [7] – уточнено окремі положення у рамках методичного забезпечення, що спричиняє впровадження й адаптацію системи контролінга до загальної системи управління витратами підприємства; [10] – розроблено методичний підхід щодо аналізу витрат промислових підприємств залізничного транспорту, що дозволяє розробляти управлінські рішення щодо оптимізації витрат з метою підвищення ефективності виробництва.

Апробація результатів дослідження. Основні результати досліджень, висновки і рекомендації, викладені в дисертації, доповідалися і були схвалені на Міжнародній науково-практичній конференції «Наука та інновації – 2005» (Дніпропетровськ, 2005); Міжнародній науково-практичній конференції «Наука: теорія та практика – 2006» (Дніпропетровськ, 2006); Міжнародній науково-практичній конференції «Фінансові ринки та інститути» (Харків, 2007).

Публікації. За темою дисертації опубліковано 14 наукових робіт, у тому числі 1 підрозділ у колективній монографії, 11 статей у фахових наукових виданнях. Загальний обсяг публікацій складає 18,55 ум.-друк. арк, з яких особисто здобувачеві належить 12,29 ум.-друк. арк.

Структура й обсяг роботи. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків, списку використаних літературних джерел. Роботу викладено на 309 сторінках машинописного тексту, вона містить 57 таблиць – на 60 сторінках, з них 24 – займають 27 повних сторінок, 59 рисунків, з них 11 – займають 10 повних сторінок, 13 додатків – на 65 сторінках, список використаних джерел з 215 найменувань – на 21 сторінці. Обсяг основного тексту дисертації становить 187 сторінок.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Закон України про господарські товариства: За станом на 10 жовтня 2003 р./ Верх. Рада України. - Офіц. вид.- К. : Парламентське вид-во, 2003.- 36 с.
2. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств»/ укл. О. Павленко.- Х. : Фактор, 2004.- 136 с.- (Серія «Бібліотека законодавства»).
3. Щодо обліку витрат підприємства: лист від 03.12.2004, № 31-04200-10-13/22347 [Електронний ресурс]. - Міністерство фінансів України. – Режим доступу: Ліга – Закон.
4. Витрати : Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 , затверджено наказом МФУ від 19.01.2000 №27/4248, із змінами і доповненнями // Нова бухгалтерія. - 2006. - № 4. - С. 136-140.
5. Алексеев Ю. Н. Имитационное моделирование социально-экономических систем / Ю. Н. Алексеев, Т. В. Биткова, В. В. Годин. – М. : МИУ, 1986. – 70 с.
6. Алексеева М. М. Планирование деятельности фирмы : учеб.-метод. пособ. / М. М. Алексеева — М.: Финансы и статистика, 1997. — 246 с.
7. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятий и объединений: учеб. для техникумов Госбанка СССР / Г. Ф. Белоусенко, З. В. Джамиллинская, Т. Б. Крылова и др.; под ред. В. И. Рыбина. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Финансы и статистика, 1989. — 391с.
8. Анализ финансово-хозяйственной деятельности предприятий (объединений): учеб. / под ред. В. А. Раевского. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Финансы и статистика, 1988 . — 415 с.
9. Анализ хозяйственной деятельности: учеб. / И. А. Белобжецкий, В. А. Белобородова, М. Ф. Дьячков и др.; под ред. В. А. Белобородовой. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Финансы и статистика, 1985. - 351 с.
10. Андерсен Б. Бизнес-процессы. Инструменты совершенствования / Б. Андерсен; науч. ред. Ю. П. Адлер; пер. с англ. — М. : Стандарты и качество, 2003. - 272 с.
11. Андрющенко Н. С. Суть і значення витрат: історичний аспект // Актуальні проблеми економіки. - 2007.- № 5. - С. 3-7.
12. Анискин Ю. П. Планирование и контроллинг: учеб. по спец. "Менеджмент организации" / Ю. П. Анискин, А. М. Павлова. — М. : Омега-Л, 2003. — 278с. : рис., табл. — Библиогр.: с. 277-278.
13. Ансофф И. Стратегическое управление / И. Ансофф. – М. : Инфра-М, 2002. – 286 с.

14. Анташов В. А. Экономический советник менеджера: учеб.- практ. пособие по упр. предприятием / В. А. Анташов, Г. В. Уварова. — Минск : Финансы, учет, аудит, 1996. — 320с.
15. Ареф'єва О. В. Бенчмаркінг: учеб. Пособие / О. В. Ареф'єва, О. В. Ареф'єв. - К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2006. - 58 с.
16. Ареф'єва О. В. Історія виникнення контролінгу та сутність контролінгу бізнес-процесів / О. В. Ареф'єва, Л. Л. Дякон// Актуальні проблеми економіки. – 2006. - №8(62). - С. 165-171.
17. Ареф'єва Е. В. Реализация контролинга в деятельности предприятия / Е. В. Ареф'єва, Л. Л. Дякон // Бизнес Информ. – 2007. – № 12(1). – С. 68-71.
18. Ареф'єва О. В. Реінжинірінг бізнес-процесів: принципи та технологія: моногр. / О. В. Ареф'єва, І. Є. Мельник. - К. : ГРОТ, 2004. - 64 с.
19. Ареф'єва О. В. Стратегічне забезпечення життєвого циклу підприємства / О. В. Ареф'єва, О. І. Кондратюк // Актуальні Проблеми Економіки. – 2008. - № 3 (81). - С 43-49.
20. Ареф'єва О. В. Управління потенціалом розвитку промислових підприємств: моногр. / О. В. Ареф'єва, О. В. Коренков. – К.: ГРОТ, 2004. - 200 с.
21. Архієреєв С. І. Розвиток трансакцій кредитування та заходи регулювання їх витрат в Україні : моногр./ С. І. Архієреєв, О. В. Попадинець; Національн. ін-т стратегічних досліджень. - Х. : Константа, 2007.- 149 с.: іл.- Бібліогр.: с. 144-148.
22. Аудит / С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина; под ред. Н. Г. Данилочкиной. - М. : ЮНИТИ, 1998. - 279 с.
23. Бажан І. І. Контролінг : навч.-метод. посібник / І. І. Бажан. — Донецьк : Юго-Восток, 2006. — 210 с. — Бібліогр. : с. 208.
24. Базалієва Л. В. Особливості формування трансакційних витрат підприємства при використанні аутсорсингу // Економіка розвитку № 3 (39).- Х.: ХНЕУ, 2006. - С. 93-95.
25. Балабанов И. Т. Анализ и планирование финансов хозяйствующего субъекта / И. Т. Балабанов. — М.: Финансы и статистика, 1994. — 80 с.
26. Барсукова С. Ю. Неформальная практика российского бизнеса в зеркале трансакционных издержек. Проблемы, успехи и трудности переходной экономики (Опыт России и Беларуси) / С. Ю. Барсукова; под ред. М. А. Портного. — М. : МОНФ, 2000 – 327с.
27. Басюк Т. Інвестиційний контролінг: проблеми і перспективи // Економіка України.- 2004.- № 6. - с.32-37.

28. Богданів І. Контролінг на службі російського бізнесу // Фінансовий контроль .- 2005. - № 5. - С. 56-62.
29. Боровиков В. Statistica. Искусство анализа данных на компьютере / В. Боровиков. — 2-е изд. — СПб. : Питер, 2003. — 688 с. : рис.+ CDR — (Серия «Для профессионалов»).
30. Бочаров В. В. Коммерческое бюджетирование / В. В. Бочаров. – СПб. : Питер, 2003. - 384 с.
31. Брінь П. В. Транзакційні витрати при використанні стратегії вертикальної інтеграції // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна.- Донецьк, 2007.- С. 122-128.
32. Бутинець Ф. Ф. Бухгалтерський облік у зарубіжних країнах : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., що навч. за освітньо-проф. програмою підгот. бакалавра з економіки зі спец. «Облік і аудит» / Ф. Ф. Бутинець, Л. Л. Горещька; Житомирський інженерно-технологічний ін-т — Житомир : ПП «Руга», 2002. — 544с. — Бібліогр.: с. 532-534.
33. Бухгалтерский учет: учеб. / под ред. А. Д. Ларионова. – М.: Проспект, 2002. – 392с.
34. Ван Хорн Д. К. Основы управления финансами / Д. К. Ван Хорн ; пер. с англ. — М.: Финансы и статистика, 1996. — 800 с. - (Серия по бухгалтерскому учету и аудиту).
35. Варнеке Х. Ю. Революція у підприємницькій культурі / Х. Ю. Варнеке; пер. з нім. – М.: МАІК, Фрактальне підприємство, 1999. – 280с.
36. Виханский О. С. Стратегическое управление / О. С. Виханский. – М.: Гердарики, 2002. – 296 с.
37. Войнаренко М. П. Транзакційні витрати на якість праці // Економіка і прогнозування. - 2007.- С. 25-42.
38. Володькіна М. В. Економіка промислового підприємства : навч.посіб. / М. В. Володькіна – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 196 с.
39. Володькіна М. В. Стратегический менеджмент: учеб. пособ. / М. В. Володькіна - 2-е изд., испр. - К. : Знання, 2004. - 149 с. - (Высшее образование XXI века). - Библиогр. : с. 147-149.
40. Голов С. Ф. Управленческий бухгалтерський учет / С. Ф. Голов. – К.: Скарби, 1998. – 381 с.

41. Голубева Т. Г. Бенчмаркинг, как эффективный инструмент управления организацией / Т. Г. Голубева, О. Н. Елисеев // Качество. Инновации. Образование. — 2002. — № 1. - С. 60-62.
42. Гудзь П. Інститут контролінгу в системі управління підприємством // Підприємництво, господарство і право. - 2006.- № 9. - С. 154-156.
43. Гусарова Л. В. Управління витратами: Загальні поняття про витрати і управління ними. Калькулювання витрат: конспект лекцій для студ. спец. 8.050201 «Менеджмент організації» ден. та заоч. форм навч. / Л. В. Гусарова; Київський національний ун-т будівництва і архітектури. — К. : КНУБА, 2006. — 43с. — Бібліогр.: с. 41.
44. Давидович І. Є. Управління витратами: навч. посіб. / І. Є. Давидович. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Тернопіль: Економічна думка, 2004. - 228 с.
45. Дайле А. Практика контроллинга / А. Дайле, пер. с нем. под ред. и с предисл. М. Л. Лукашевича, Е. Н. Тихоненковой. – М. : Финансы и статистика, 2001. – 336с.
46. Деменіна О. М. Бюджетування як інструмент координації в системі оперативного контролінгу // Проблеми науки. - 2008. - № 9. - С. 13-19.
47. Деменіна О. М. Методика визначення оптимального рівня витрат на оперативне регулювання в системі контролінгу // Актуальні проблеми економіки. - 2004. - № 10. - С. 114-120.
48. Деменіна О. М. Методика оцінки ефективності системи оперативного контролінгу на промисловому підприємстві // Актуальні проблеми економіки. - 2004. - № 8. - С. 158-163.
49. Дем'яненко С. І. Менеджмент аграрних підприємств: Навч. посібник. — К.: КНЕУ, 2005. — 347 с.
50. Денисова И. П. Цены и ценообразование : учеб. пособие / И. П. Денисова — М. : Экспертное бюро-М, 1997. — 64 с.
51. Деркач Д. И. Анализ производственно-хозяйственной деятельности промышленных предприятий: учеб. пособие для подготовки и повышения квалификации ст. бух. пром. предприятий / Д. И. Деркач. - 2-е изд., доп. и перераб. – М: Статистика, 1975.- 328 с.
52. Дикань В. Л. Діагностика фінансового стану підприємства: навч. посіб. / В. Л. Дикань, А. С. Козинець, В. Є. Чупир. - Харків: УкрДАЗТ, 2007. – 150 с.

53. Дикань В. Л. Забезпечення конкурентоспроможності промислових підприємств в умовах міжнародних транспортних коридорів: моногр. / В. Л. Дикань, М. І. Данько, Н. В. Якименко - Харків: УкрДАЗТ, 2008. – 170 с.
54. Дикань В. Л. Контролінг в сучасній системі управління підприємством / В. Л. Дикань, Ю. А. Плугіна // Вісник економіки транспорту і промисловості: Зб. наук. праць. – Харків: УкрДАЗТ, 2009 - № 25.
55. Дікань Л. В. Мінімізація витрат виробництва в умовах переходної економіки / Л. В. Дікань, О. О. Калініченко. - Х. : Гриф, 2000. - 79 с.
56. Дикань В. Л. Экономика предприятия: учеб. пособие / В. Л. Дикань. - Харьков: УкрДАЗТ, 2008. – 274 с.
57. Долан Э. Д. Микроэкономика / Э. Д. Долан, Д. Линдсей ; пер. с англ. В. Лукашевича и др. – СПб.: Санкт-Петербург оркестр, 1994. – 448 с.
58. Долинская Р. Г. Контроллинг в действии : учеб. пособие для студ. экон. спец. всех форм обуч. / Р. Г. Долинская, В. А. Мищенко; Нац. техн. ун-т "ХПИ". – Харьков : ИНЖЭК, 2008. - 469 с. : ил. - Глоссарий с. 451-461; Предм. указ. с. 462-469.- Библиогр.: с. 447-450.
59. Друри К. Введение в управленческий и производственный учет: учеб. пособие для студ. Вузов / К. Друри ; пер. с англ. — 3-е изд., перераб. и доп. — М. : Аудит, 1998. — 774с.
60. Ейтус Г. Реформування залізничного транспорту України - один із можливих шляхів підвищення ефективності його функціонування в сучасних економічних умовах // Економіст. - 2008. - № 5. - С. 39-41.
61. Емельянов А. А. Имитационное моделирование экономических процессов: учеб. пособие / А. А. Емельянов, Е. А. Власова, Р. В. Дума; под ред. А. А. Емельянова. – М. : Финансы и статистика, 2002. – 368 с.
62. Жигулин А. А. Оценка методов управления предприятием на соответствие нормам государственного регулирования / А. А. Жигулин // Бізнес інформ. - 2007. - №10 (2). - С. 131-136.
63. Жигулин А. А. Реинжиниринг процессного подхода к управлению предприятием / А. А. Жигулин // Социально-экономические аспекты промышленной политики. Актуальные проблемы управления человеческими ресурсами и маркетинга в контексте стратегии развития Украины: сб. науч. тр.: в 3 т. - Т. 3 / НАН Украины. Ин-т экономики пром-ти. - Донецк, 2007.- 342 с.
64. Жигулин А. А. Синергия методов управления компанией / А. А. Жигулин // Прометей. – 2006. – Вып. 3 (21). - С.180-184.

65. Жигулін О. Оцінка методів управління на відповідність конкурентній стратегії підприємства / О. Жигулін // Схід. – 2007. -№ 6 (84). -С. 32-35.
66. Загородній А. Г. Фінансовий словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк, Т. С. Смовженко . — 4-е вид., випр. та доп. — К.; Л. : Знання; ЛБІ НБУ, 2002. — 567с. — Бібліогр.: с. 560-566.
67. Задания и методические указания к лабораторным работам по курсу «Имитационное моделирование» / Сост. А. В. Милов, О. Ю. Полякова, Т. В. Биткова. — Харьков: ХГЭУ, 2000. — 48 с.
68. Зайцев Н. Л. Экономика промышленного предприятия: учеб. / Н. Л. Зайцев. — 2-е изд., перераб. и доп. — М.: ИНФРА-М, 1998. — 336 с.
69. Захарченко В. Зростання впливу трансакційних витрат на вертикальну інтеграцію на системне розміщення промислового виробництва // Економіст.- 2004.- С. 62-65.
70. Збірник нормативних та інструктивних документів з переходу на національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку / Державний ун-т «Львівська політехніка»; Національний банк України / Г. О. Партин (уклад.та комент.). — Львів, 2000. — 110с.
71. Ивашкевич В. Б. Практикум по управленческому учету и контроллингу : учеб. пособ. - М. : Финансы и статистика, 2004. - 159 с.
72. Ищук В. С. Научно обоснованное планирование полных трудовых затрат на создание и внедрение научно-технических разработок: автореф. дис. ...канд. экон. наук. 08.00.21 - экономика, планирование и организация управления промышленностью и ее отраслями. - Х., 1987.- 24 с.
73. Кабушкин Н. И. Основы менеджмента: учеб. пособие / Н. И. Кабушкин. — 9-е изд., стереотип. — М. : Новое знание, 2006. — 336 с.
74. Капелюшников Р. И. Экономическая теория прав собственности [Электронный ресурс]. / Р. И. Капелюшников. — ИМЭМО, 1990 — 32 с. — Режим доступа: <http://lesbo.ru/biglib/book/2181/index.html>
75. Карминский А. М. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / А. М. Карминский, Н. И. Оленев, А. Г. Примак, С. Г. Фалько. - М. : Финансы и статистика, 2003. - 256 с.
76. Катаев О. Комплексний підхід до управління затратами металургійного підприємства // Економіка України. - 2006. - № 3. - С. 81-85.
77. Кендалл М. Многомерный статистический анализ и временные ряды / М. Кендалл, А. Стьюарт. — М. : Наука, 1976. — 736 с.

78. Килимнюк В. Еволюція контролінгу. Його місце та роль в економіці підприємства / В. Килимнюк // Економіст. - № 1. - 2004. - С. 47-49.
79. Ким Д. Факторный, дискриминантный, кластерный анализ / Д. Ким, Ч. У. Мюллер, У. Р. Клекка ; пер. с англ. И. С. Енюкова. - М. : Финансы и статистика, 1989. - 316 с.
80. Класс А. Введение в эконометрическое моделирование / А. Класс, К. Гергели, Ю. Колек, И. Шуян. - М. : Финансы и статистика, 1975. - 248 с.
81. Кміть В. М. Оптимізація накладних витрат у забезпеченні підвищення конкурентоспроможності продукції // Фінанси України. - 2004.- № 9. - С. 58-65.
82. Козаченко Г. В. Оцінювання трансакційних витрат підприємства // Актуальні проблеми економіки.- 2005. - С. 56-63.
83. Кононенко О. Аналіз фінансової звітності / О. Кононенко, О. Маханько. — 4-те вид., перероб. і доп. - Харків: Фактор, 2006. — 200 с.
84. Контролінг - від теорії до реалізації на практиці : моногр. / [кол. авт.: В. В. Прохорова, Л. С. Мартюшева, Н. Ю. Петрусевич, Ю. В. Прохорова]; Харківський національний економічний університет. - Харків: ІНЖЕК, 2006.- 198 с.: іл.- Додатки с. 186-198.- Бібліогр. с. 174-185.
85. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контроллинга в организациях / А. М. Карминский, Н. И. Оленев, А. Г. Примак, С. Г. Фалько. - 2-е изд. - М. : Финансы и статистика, 2003. - 251 с.: ил.- Библиогр.: с.244-245.
86. Контроллинг как инструмент управления предприятием / Е. А. Ананькина, С. В. Данилочкин, Н. Г. Данилочкина и др.; под ред. Н. Г. Данилочкиной. — М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2003. — 279с. — Библиогр.: с. 276-277.
87. Концептуальні засади управління підприємством як економічною системою: моногр. / [авт. кол.: В. О. Коюда, Т. І. Лепейко, С. К. Потьомкін [та ін.]. - Харків : ХНЕУ , 2007 . - 414 с. : іл.- Бібліогр.: с. 384-412.
88. Котляров С. А. Управление затратами: учеб. пособ. / С. А. Котляров . - СПб. : Питер, 2001. - 159 с .- (Серия "Краткий курс").
89. Крейнина М. Н. Финансовое состояние предприятия. Методы оценки / М. Н. Крейнина. — М. : ДИС, 1997. — 224с.
90. Крамер Г. Математические методы статистики / Г. Крамер; пер. с англ. - 2-е изд. - М. : Мир, 1975. - 648 с.
91. Кузьмін О. Є. Методичні положення щодо контролювання та регулювання витрат підприємства // Економіка і прогнозування. - 2005.- № 1. - С. 134-144.

92. Кулаев Ю. Ф. Экономика предприятия: консп. лекций / Ю. Ф. Кулаев; Киевский международный ун-т гражданской авиации. — К., 1999. — 147с.
93. Кульман А. Экономические механизмы / А. Кульман; под общ. ред. Н. И. Хрусталевой; пер. с франц. — М.: Прогресс-Универс, 1993. — 192 с.
94. Куренков П. В. Экономика и логистика управления объединенным парком локомотивов на полигоне Челябинск-Пенза (Рыбное) // Логистика и управление цепями поставок. - 2008. - № 6. - С. 49-58.
95. Кучер В. А. Моделювання процесу управління витратами на промисловому підприємстві // Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: Економічна.- Донецьк, 2004.- № 82. - С. 154-162.
96. Ларина Р. Р. Логистический подход к управлению затратами по обеспечению качества продукции промышленного предприятия // Логистика: проблемы и решения. - 2009.- № 1. - С. 65-72.
97. Лень В.С. Управлінський облік: навч. посібник / В. С. Лень. - К. : Знання – Прес, 2003 – 212с.
98. Майер Э. Контроллинг как система мышления и управления / Э. Майер ; под ред. С. А. Николаевой; пер. с нем. — М. : Финансы и статистика, 1993. — 96 с.
99. Максимей И. В. Имитационное моделирование на ЭВМ / И. В. Максимей. — М. : Радио и связь, 1988. — 232 с.
100. Манн Р. Контроллинг для начинающих. Система управления прибылью / Р. Манн , Э. Майер.- М. : Финансы и статистика, 2004. - 301 с.
101. Мартюшева Л. С. Фінансова діяльність суб'єктів підприємництва: навч. посіб. / Л. С. Мартюшева, Л. О. Меренкова; Харківський національний економічний університет.- Харків : ХНЕУ, 2008. - 215 с. : іл. - Бібліогр. : с. 208-212.
102. Мельник Т. М. Вдосконалення фінансового менеджменту підприємства на основі впровадження системи контролінгу // Актуальні проблеми економіки. - 2004.- № 3. - с.170-179.
103. Менеджмент організацій: підручник для вузів / Л. І. Федулова, І. В. Сокирник, В. В. Стадник, М. А. Йохна. — К.: Либідь, 2003. — 446с.
104. Менеджмент. Теорія і практика: навч. посіб. / [А. А. Мазаракі, Г. Є. Мошек, Л. А. Гомба та ін.]. - К. : Атіка, 2007. - 584 с.: іл.- Дод.: с. 515-576.- Бібліогр.: с. 577-579.

105. Методы экономической оценки инвестиционных проектов на транспорте: учеб.-метод. пособие / сост. Ю. Ф. Кулаев; Киевский ин-т железнодорожного транспорта. — К. : Транспорт України, 2001. — 182 с.

106. Методичні рекомендації по виявленню ознак неплатоспроможності підприємства та ознак дій із приховування банкрутства, затвержені наказом міністерства економіки № 14 від 19.01.2006 [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
http://www.kmu.gov.ua/SpecSancii/file/link/36768/file/met_recom.doc;jsessionid=39430E56073C42B91036340197E375DA

107. Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості : Наказ Державного комітету промислової політики України. - 02.02.2001 р. - № 47. [Електронний ресурс] // Школа бухгалтера . – 2003. - № 7. - Режим доступу:
<http://www.dtkk.com.ua/show/3cid0829.html>

108. Моделирование финансовых потоков предприятия в условиях неопределенности: моногр. / Т. С. Клебанова, Л. С. Гурьянова, Н. Богониколос и др. – Харьков: ИНЖЭК, 2006. - 312 с.

109. Молвинский А. Как разработать систему управления затратами / А. Молвинский, А. Кобченко // Финансовый директор. - 2003. - №11. - с.5-8.

110. Морозов Д. М. Сучасна концепція контролінгу в контексті корегування фінансових планів / Д. М. Морозов // Актуальні проблеми економіки. – 2005. - № 11(53). - с. 136-148.

111. Назарчук Т. Структура ефективної системи управління витратами промислових підприємств/ Т. Назарчук // Регіональна економіка. - 2006. - № 3. - С. 50-57.

112. Наконечний С. І. Практикум з економетрії: навч. посіб. / С. І. Наконечний, Т. О. Терещенко, Н. К. Водзянова, О. С. Роскач. — К. : КНЕУ, 1998. – 176 с.

113. Нікшич С. М. Теоретико-методичні засади оцінювання логістичних витрат підприємств // Вісник національного університету "Львівська політехніка".- 2008.- № 623. - С. 182-190.

114. Одегов Ю. Г. Аудит и контроллинг персонала : учеб. пособ. для вузов / Ю. Г. Одегов, Т. В. Никонова; Рос. экон. акад. им. Г. В. Плеханова. - 2-е изд., перераб. и доп. - М. : Экзамен, 2004.- 542 с.: ил.

115. Онисько С. М. Фінанси підприємств: підруч. / С. М. Онисько, П. М. Марич. - 2-ге вид., випр. і доп. - Львів: Магнолія Плюс, 2006. – 366 с.- (Вища освіта в Україні).- Бібліогр.: с. 365-366.

116. Основы управления производством / Н. А. Сероштан, И. П. Алдохин, С. А. Кулиш, К. Л. Науменко; под ред. Н. А. Сероштана. – 2-е изд., перераб. и доп. – Харьков: Выща школа, Изд-во при Харьковском ун-те, 1987. – 256 с.
117. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент організацій: навч. посіб. / Г. В. Осовська, О. А. Осовський. – К. : Кондор, 2005. – 860 с.
118. Отенко І. П. Аналіз та оцінка стратегічного потенціалу підприємства / І. П. Отенко, Л. М. Малярець, Г. А. Іващенко. – Харків : ХНЕУ, 2007. – 347с. – Бібліогр.: с. 248-276.
119. Панков В. А. Контролінг і бюджетування фінансово-господарської діяльності підприємства : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / В. А. Панков, С. Я. Єлецьких, Н. М. Михайличенко; Донбаська держ. машинобуд. акад. - К. : Центр навчальної літератури, 2007. - 109 с.: іл.- Бібліогр.: с.105-109.
120. Панков В. А. Функционально-стоимостный анализ-ключ к эффективности. Практика проведения и развития функционально-стоимостного анализа промышленных объектов и продуцирующих систем (из опыта ЗАО НКМЗ) / В. А. Панков – К. : Науковий світ, 2003. – 138с. : ил. – Библиогр.: с. 137-138.
121. Партин Г. О., Управлінський облік: навч. посібник / Г. О. Партин, А. Г. Загородній – 2-ге вид., випр. і доп. – К. : Знання, 2007. – 303с. : табл. – Бібліогр.: с. 278-280.
122. Партин Г. О. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства / Г. О. Партин // Фінанси України. – 2004 - № 11. – С. 124-133.
123. Перевозчикова Н. А. Применение системного подхода в управлении затратами на промышленных предприятиях Украины // Научные труды Донецкого национального технического университета. - 2004.- № 87. - С. 118-124.
124. Петренко С. Н. Контроллинг: учеб. пособие. – К. : Эльга; Ника-Центр, 2003. – 327с. : табл. – Библиогр.: с. 322-324.
125. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях. Методы таксономии и факторного анализа / В. Плюта; [пер. с пол. В. В. Иванова; науч. ред. В. М. Жуковской]. – М. : Статистика, 1980. – 151 с.
126. Подольська В. О. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / В. О. Подольська, О. В. Яріш. – К.: Центр навчальної літератури, 2007. – 488 с.
127. Політична економія : навч. посіб. для вищ. навч. закладів / за заг. ред. О. С. Степури ; ін-т підприємництва та сучасних технологій. - К. : Кондор, 2006. - 405 с.: іл.- Бібліогр.: с. 397-398.

128. Політична економія: навч. посіб. / за ред. В. О. Рибалкіна, В. Г. Бодрова. – К : Академвидав, 2007. - 671 с. : іл.- (Альма-матер).- Короткий термінол. словник с. 650-671. - Бібліогр. : с. 643-649

129. Політична економія : навч. посіб./ К. Т. Кривенко, В. С. Савчук, О. О. Беляєв та ін.; за ред. К. Т. Кривенка; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. - 2-ге вид., без змін. - К. : КНЕУ, 2006. - 508 с.: іл.- Бібліогр.: с. 501-508.

130. Попченко Е. Л. Бизнес-контроллинг / Е. Л. Попченко, Н. Б. Ермаков. - М. : Альфа-Пресс, 2006. - 288 с.

131. Попов С. А. Стратегическое управление / С. А. Попов. – М. : Инфра – М. , 2000. – 281 с. - (Модульная программа для менеджеров. Модуль 4).

132. Проблеми та перспективи розвитку транспортних систем: техніка, технологія, економіка і управління: Тези доп. 3-ої наук.-практ. конф. / Е. І. Даніленко (гол.ред.); Київський ун-т економіки і технологій транспорту ; Транспортна академія України ; Науково-технічне товариство залізничників України / – К. : КУЕТТ, 2005. – 234с. – (Серія "Техніка, технологія"; "Швидкість - Комфорт - Безпека - Ефективність")

133. Прохорова В. В. Интегрированный методический подход к анализу затрат предприятий промышленного железнодорожного транспорта / В. В. Прохорова, Н. В. Саблина // Бизнес Информ. – 2008. - №12/2. – С. 13-18.

134. Прохорова В. В. Контроллинг в управлении затратами предприятия: методический аспект / В. В. Прохорова, Н. В. Саблина // Бизнес Информ. – 2008. - №8. – С. 96-99.

135. Пустовійт Р. Ф. Застосування емпіричних методів та математичних моделей для аналізу трансакційних витрат // Фінанси України.- 2005.- № 8. - С. 75-82.

136. Радаев В. В. Формирование новых рынков: трансакционные издержки, формы контроля и деловая этика / В. В. Радаев. – М: Центр политических технологий, 1998. — 328 с.

137. Райзберг Б.А. Современный экономический словарь / Б. А. Райзберг, Л. Ш. Лозовский, Е. Б. Стародубцева. - М.: ИНФРА – М, 1996 - 494 с.- (Б-ка словарей «Инфра-М»)

138. Романова М. Контроллинг как средство стратегического управления предприятием /М. Романова // Проблемы теории и практики управления. - 2008. - №4. - С. 80-85.

139. Руководство по консультированию промышленных предприятий в странах Восточной Европы = Beraterhandburch Osteuropa Unternehmensberatung im

Transformationsprozess: [учеб. изд.] / [авт. кол.: Г. Шиманский-Гайер, Г. Греггер, Р. Эффингер и др.; пер. с нем. В. Богданова].- М.: ГУ ВШЭ, 1999.- 9-23 с.: ил.

140. Сабліна Н. В. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу реалізації та прибутку / Н. В. Сабліна // Вісник ХДЕУ. – 2000. – № 1(13). – С. 52-54.

141. Сабліна Н. В. Концепція контролінгу та діагностика його ефективності в управлінні витратами підприємств промислового залізничного транспорту / Н. В. Сабліна // Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна : Проблеми стійкого соціально-економічного розвитку України. – 2007. - №12. – С. 181 - 199.

142. Сабліна Н. В. Класифікація витрат промислового підприємства відповідно до цілей управління діяльністю / Н. В. Сабліна// Коммунальное хозяйство городов: национально-технич. сб. – Вып. 68. – (Серия: Экономические науки). – К.: Техника, 2006. – С. 145-151.

143. Сабліна Н. В. Концептуальні підходи щодо управління затратами промислового підприємства / Н. В. Сабліна // Фінансові ринки та інститути: Тези доповідей міжнар. наук.-практ. конф., (Харків, 7 – 8 грудня 2007 р.): У 2-х томах. - Т. 1. – Харків: ІНЖЕК, 2007. – С. 180-183.

144. Сабліна Н. В. Методический инструментарий контроллинга в управлении затратами предприятия / Н. В. Сабліна // Бизнес Информ. – 2008. - №12/1. – С. 105-110.

145. Сабліна Н. В. Обґрунтування пріоритетів вкладення коштів підприємства в господарську діяльність / Н. В. Сабліна // матеріали 1 Міжнар. наук.-практ. конф. „Наука: теорія та практика – 2006”. – Т. 5.: Економічні науки. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2006. – С. 99-101.

146. Сабліна Н. В. Основные направления снижения затрат на производство продукции / Н. В. Сабліна // Бизнес Информ. – 1999. – № 19-20. – с. 72-74

147. Сабліна Н. В. Процесний підхід до управління витратами промислового підприємства, як єдиною системою / Н. В. Сабліна // Економіка: проблеми теорії та практики: Зб. наук. праць. – Вип. 213 : В 6-ти т. – Т. 1. – Дніпропетровськ : ДНУ, 2006. – С. 208-215.

148. Сабліна Н. В. Совершенствование планирования себестоимости продукции / Н. В. Сабліна // Вісник ХДЕУ. – 1999. – № 1(9). – с. 64-66.

149. Сабліна Н. В. Сутність і зміст витрат промислового підприємства / Н. В. Сабліна // матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. „Наука та інновації – 2005”. – Т. 11.: Економічні науки. – Дніпропетровськ: Наука і освіта, 2005. – С. 3-5.

150. Сабліна Н. В. Теоретичні аспекти управління витратами підприємства на основі контролінгу / Н. В. Сабліна // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2008. - №24. – С. 128-133.

151. Сабліна Н. В. Управление затратами как фактор увеличения прибыли / Н. В. Сабліна // Сб. докл. II межд. научн.-практ. конф. молодых экономистов "Современные проблемы развития производства". — Харьков: Бизнес Информ, 1997. — С. 248 — 249.

152. Сабліна Н. В. Управление затратами в рыночных условиях / Н. В. Сабліна / Н. В. Сабліна // Вісник ХДЕУ. – 1999. – № 3(11). – с. 16-18.

153. Сабліна Н. В. Управління витратами на основі системи «директ-костінг» / Н. В. Сабліна // Вісник Національного технічного університету "Харківський політехнічний інститут": Зб. наук. Праць: темат. вип. "Технічний прогрес та ефективність виробництва". – Харків: НТУ "ХПІ". – 2001. – №9. – С. 150-155.

154. Сабліна Н. В. Моделювання управлінських рішень з використанням механізму контролінгу в управлінні витратами промислових підприємств залізничного транспорту / Н. В. Сабліна // Економіка: проблеми теорії та практики: зб. наук. праць. – Вип. 247. - Т. 6. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – С.1556-1564.

155. Савицкая Г. В. Анализ хозяйственной деятельности предприятия / Г. В. Савицкая: 2-е изд., перераб. и доп. - Минск: Экоперспектива, 1997.- 498 с.

156. Савицька Г. В. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: навч. посіб. / Г. В. Савицька. – 2-ге вид, випр. і доп. – К.: Знання, 2005. – 662 с. – (Вища освіта XXI століття).

157. Савчук В. П. Управление финансами предприятия. - М. : БИНОМ. Лаборатория знаний, 2003.- 480 с.

158. Сергієнко М. Підходи до оцінки кінцевих результатів діяльності локомотивного господарства // Економіст. - 2007. - № 6. - С. 52-54.

159. Степура О. С. Політична економія : навч. посіб. для вищ. навч. закл. / О. С. Степура, О. С. Єремєєв, Т. Ю. Пономарьова, М. О. Степура; Ін-т підприємництва та сучасних технологій. – К. : Кондор, 2006. – 408с. : рис. – Бібліогр.: с. 397-398.

160. Стефанюк І. Б. Поняття, сутність і причини виникнення контролінгу / І. Б. Стефанюк // Фінанси України.- 2005.- С. 146-153.

161. Стефаненко М. М. Застосування методологічного інструментарію контролінгу в фінансовому управлінні вітчизняних підприємств / М. М. Стефаненко // Фінанси України. - 2007. - №5. – С. 144-151.

162. Стратегия и тактика антикризисного управления фирмой / А. П. Градов, Б. И. Кузин, А. В. Федотов и др.; под общ. ред. А. П. Градова. – СПб.: Специальная литература, 1996. – 510 с.
163. Сухарева Л. А. Контролинг - основа управления бизнесом / Л. А. Сухарева, С. Н. Петренко. - К. : Эльга; Ника - Центр, 2002. – 208 с.
164. Терещенко О. О. Контролінг у системі антикризового управління підприємством / О. О. Терещенко // Фінанси України. - 2001. - № 12. - С. 56-63.
165. Ткаченко А. М. Контролінг в системі управління промисловим підприємством / А. М. Ткаченко; Запорізька держ. інженерна академія. – Запоріжжя : Видавництво Запорізької держ. інженерної академії, 2006. – 194с. : рис. – Бібліогр.: с. 189-193.
166. Толкачева Е. В. Объект исследования контроллинга как научной дисциплины [Электронный ресурс] / Е. В. Толкачева. – Режим доступа: <http://www.gaap.ru/biblio/mngacc/controlling/006.asp>.
167. Томпсон А. А. Стратегический менеджмент: концепции и ситуации / А. А. Томпсон, А. Д. Стрикленд. – М.: Инфра-М, 2000. – 526 с.
168. Травянюк О. Система контролінгу в управлінні підприємством // Вісник національної академії державного управління при Президенті України. - 2004. - № 3. - С. 307-311.
169. Тройникова Е. Н. Экономический критерий выбора технических средств безопасности в местах пересечения транспортных потоков: моногр. / Е. Н. Тройникова. - К.: ЦУЛ, 2006.- 119 с.: ил.- Библиогр.: с. 118-119.
170. Турило А. М., Кравчук Ю. Б., Турило А. А. Управління витратами підприємства: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 120 с.
171. Уляшева Ж. Контролинг в компании: методические проблемы // Проблемы теории и практики управления. - 2008. – № 8. - С. 67-72.
172. Управление затратами на предприятии: учеб. пособие / В. Г. Лебедев, Т. Г. Дроздова, В. П. Кустарев и др. ; под общ. ред. Г. А. Краюхина. - 2-е изд., перераб. и доп. – СПб: Бизнес-пресса, 2003. – 256 с.
173. Управление финансами (Финансы предприятий): учеб. / А. А. Володин и др. - М. : Инфра-М, 2004. - 503 с. - (Высшее образование).
174. Управління витратами підприємства / Ю. М. Великий, В. В. Прохорова, Н. В. Сабліна. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2009. – 192 с.
175. Фалько С. Контролинг: национальные особенности - российский и американский опыт [Электронный ресурс] / С. Фалько, К. Расселл, Л. Левин //

Контроллінг. Технології управління. – 2002. - № 1. – Режим доступу:
<http://www.eup.ru/Documents/IntelCont.ru/35BC2.asp>.

176. Фандель Г. Теорія виробництва і издержек / Г. Фандель; пер. с нем. М. Г. Грещак. – К. : Таксон, 1998. – 521с.

177. Федін М. Стратегічне управління издержками // Менеджмент і менеджер. - 2004. - № 12. - С. 14-17.

178. Форрестер Д. Основи кібернетики підприємства (індустріальна динаміка) / Д. Форрестер. – М. : Прогресс, 1971. - 340 с.

179. Хан Д. Планування і контроль (ПіК): концепція контролінга / Д. Хан; под ред. А. А. Турчака; пер.с нем. – М. : Финансы и статистика, 1997. – 800 с.

180. Хікс Р.Д. Стоимість і капітал / общ. ред. Р. М. Энтова; пер. с англ. - М. : Прогресс, 1993. - 488 с.- (Економічна думка захід).

181. Холт Р. Н. Основи фінансового менеджмента / Р. Н. Холт; Академія народного господарства при Правительстві РФ; пер. с англ. – М. : Дело ЛТД, 1995. – 128 с.

182. Херрі М. 6 SIGMA. Концепція ідеального менеджмента / М. Херрі, Р. Шредер. – М.: ЭКСМО, 2003. – 464 с.

183. Цал-Цалко Ю. С. Витрати підприємства: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів / Ю. С. Цал-Цалко. – К. : ЦУЛ, 2002. – 655 с. : іл.- Додатки с. 374 - 655

184. Циглик І. І. Контролінг. Сутність і основи формування та функціонування на підприємствах України / І. І. Циглик, І. О. Мозіль, Н. В. Кірдякіна // Економіка, фінанси, право. - 2004. - №4. - с. 13-16.

185. Циглик І. І. Контролінг в системі управління // Актуальні проблеми економіки. - 2005. - № 3. - С. 117-123.

186. Циглик І. І. Стратегія і контролінг в системі внутрішнього економічного механізму підприємства // Економіка фінанси і право. - 2004. - № 11. - С.11-14.

187. Череп А. В. Методичні питання удосконалення економічного аналізу з метою зниження витрат виробництва // Вісник Технологічного університету Поділля. Т.2. Економічні науки. - 2004.- № 3. - С. 11-15.

188. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання : моногр. - Ч. 1. - Теоретичні аспекти управління. Економічна сутність, облік, організація, аналіз витрат. Управління персоналом і мотивація праці / А. В. Череп; Запорізь. нац. техн. ун-т. - Харків : ІНЖЕК, 2007.- 364 с.: іл. - Дод.: с. 363-364.- Бібліогр.: с. 351-362.

189. Череп А. В. Управління витратами суб'єктів господарювання. - Ч. 2. - Планування, контроль витрат. Управління адміністративними витратами, витратами на збут продукції, оборотними коштами, основними фондами і нематеріальними активами.

управління зниженням витрат / А. В. Череп; Запорізь. нац. техн. ун-т. - Х.: ІНЖЕК, 2007.- 358 с.: іл. - Дод.: с. 349-358.- Бібліогр.: с. 338-348.

190. Чеховська М. Сутність та принципи корпоративного управління в системі залізничного транспорту України // Економіст. - 2007. – № 6. - С. 66-67.

191. Шандова Н. В. Створення ефективної системи управління витратами підприємства // Фінанси України. - 2003.- № 7. - С. 97-101.

192. Шандова Н. В. Методичні аспекти організації управління витратами // Фінанси України. - 2003. - № 12. – С. 53-57.

193. Шанк Д. Стратегическое управление затратами: Новые методы увеличения конкурентоспособности / Д. Шанк, В. Говиндараджан. – СПб.: Бизнес Микро, 1999. – 272 с.

194. Шаститко А. Е. Неинституциональная экономическая теория / А. Е. Шаститко. – 2-е изд., перераб. и доп. – М. : ТЕИС, 1999. – 105 с.

195. Швець В. П. Методологічні особливості прогнозування витрат виробництва : зарубіжний досвід // Вісник Технологічного університету Поділля. - Т. 2. Економічні науки. - 2004. № 3. - С. 183-187.

196. Шепітко Галина Федорівна. Контролінг: Посіб. для студ. екон. спец. усіх форм навч. / Європейський ун-т. – К. : Видавництво Європейського університету, 2004. – 136с. – Бібліогр.: с. 130-132.

197. Шмален Г. Основы и проблемы экономики предприятия / Г. Шмален. – М. : Финансы и статистика, 1996. – 512 с.

198. Економіка підприємства: навч. посіб. / О. В. Ареф'єва, В. Г. Сахаєв, О. В. Ареф'єв та ін. – К. : Вид-во Європ. ун-ту, 2003. - 237 с.

199. Экономическая стратегия фирмы: учеб. Пособие / под. ред. А. П. Градова. – СПб.: Специальная литература, 1999. - 589 с.

200. Экономика организаций (фирм): учеб. пособ. / под ред. И. В. Пичужкина. – М. : Юрайт, 2003.- 319 с.

201. Економіка підприємства : навч. посіб. / Н. М. Бондар, В. Є. Воротін, О. А. Гаєвський та ін.; за заг. ред. А. В. Калини; Міжрегіональна акад. упр. персоналом. – К.: МАУП, 2006.- 351 с.: іл. - Дод. с. 341-347. - Бібліогр. до кожн. розд.

202. Економіка підприємства: підруч. / [М. Г. Грещак, В. М. Колот, А. П. Наливайко та ін.]; за заг. ред. С. Ф. Покропивного ; Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана. - 3-тє вид., без змін. – К. : КНЕУ, 2006.- 526 с.: іл.

203. Экономика предприятия : учеб. для студ. высш. учеб. завед., обуч. по экон. спец. / под ред. В. С. Семенова; издат. программа 300 лучших учеб. для высш. шк. в честь 300-летия Санкт-Петербурга. - 4-е изд. - СПб. : Питер, 2007.- 383 с.: ил.- (Учебник для вузов).- Прил. с. 364-383.

204. Экономический анализ хозяйственной деятельности предприятий (объединений) : учеб. / под ред. С. Б. Барнгольц и Г. М. Тация. - 3-е изд., перераб. и доп. - М. : Финансы и статистика, 1986. - 415 с.

205. Юровский Б. Как определять валовые расходы предприятия: с учетом Законов, действующих с 1 янв. 2004 г. / Б. Юровский.- 3-е изд., перераб. и доп. - Х. : Консульт, 2004.- 545 с.: ил.- (Бухгалтерский бестселлер).- Прил. с. 537-545.

206. Ющенко А. М. Іпотечне кредитування як передумова розвитку земельних відносин / А. М. Ющенко // Фінанси України. - 2005. - № 4. - С. 93-99.

207. Birgit F. Controlling / F. Birgit- Stutt. : Lucius & Lucius, 2003. - XVII, 569S. : Abb. - (UTB; 2117).

208. Camp R. C. Benchmarking: The Search for Industry, Best Practices that Lead to Superior Performace / R. C. Camp. - ASQC Quality Press, 1989.

209. Henning H. Controlling in steuerberatenden Unternehmungen: Diss. / H. Henning; Justus-Liebig - Universitat Giessen. Fachbereich Wirtschaftswissenschaften. - Giessen, 1999. - 268 A. : Abb.

210. Gigouline I. Ansatzpunkte zur Gestaltung des Beteiligungscontrollings westlicher Konzerne in osteuropaischen Landern / Iouri Gigouline.- Munchen:Florentz,2001. - VI, 227 S.: Fig., Tab.

211. Lanter N. Beziehungsdynamik im Controlling: Schwierigkeiten in der Zusammenarbeit zwischen Managern und Controllern unter konstruktivistischer Sicht: Dissertation.- Bern; Stuttgart; Wien:Haupt,1996. - XI, 279 S.: Fig., Tab.

212. Macneil J. Benchmarking Australia/ J. Macneil, J. Testi, J. Cupples, M. Rimmer.- Reprint.- Melbourne: Pitman publishing Asia Pacific, 1995. - XV, 286 p.: tab

213. Weber J. Einfuhrung in das Controlling / J. Weber. - 4., durchgesehene u. ergänzte Aufl. - Stutt. : Schaffer-Poeschel, 1995. - XVIII, 441 S. - (Sammlung Poeschel; 133).

214. Welge M. K. Unternehmensfuhrung / M. K. Welge. - Stutt. : Poeschel - (Sammlung Poeschel; 130). Bd. 3 : Controlling. - XIX, 519 p.

215. Ziegenbein K. Controlling / K. Ziegenbein - 5., uberarb. Aufl. - Ludwigshaven (Rhein) : Kiehl, 1995. - 509 p. : Abb. - (Kompendium der praktischen Betriebswirtschaft).